

EXCURSIO

À

CERVELLÓ, SANT PONS Y 'L PONT DEL LLADONER.

DESCRIPCIÓ TOPOGRÀFICA-PINTORESCA.

26 MAIG 1878

Lo dia 26 del passat Maig sortirem d' aquesta ab lo tren del mati los individuos de la ASSOCIACIÓ sēnyors Fiter, Torras, Tàmaro, Sunyol, Arabia, Canibell, Piquer y l' infrascrit, en direcció al poble de Molins de Rey, ahont deviam deixar lo camí de ferro pera encaminarnos als pobles y punt dalt nomenats.

Conegudissim l' aspecte del pais que atravessa 'l carril de Tarragona, no 'm detindrè à descriure los bonichs horizons del pla del Llobregat, encara que 'l dia à que 'm referesch l' agombolament d' espessas nuvoladas, que prompte 's convertiren en forts, si be curts ruixats, los donava nous aspectes y variadas perspectives.

Lo poble de Molins de Rey, també bastant conegut, res ofereix de particular, com no sia l' ayre de comoditat que

en general tenen sas casas, y la bellesa de sos encontorns, en especial la sortida per la part del riu, ahont se veu lo canal nomenat de la Infanta, ampla siquia de marges ombrejats per canyars y bardissas, que 's reflectan sobre la tranquila superficie de la aygua, formant com una continuada volta de verdor. Passat lo canal se troba 'l pont sobre 'l Llobregat, grandiosa construcció d' arenisca roja ab contraforts simulant torres; las ayguas vermellencas del riu s' escorren quietas per dessota d' aquells archs, llepant las voreras ahont creixen los sálzers.

Enllá del pont comensa la carretera á remontar una vall que, en pendent bastant pronunciada y formant continuas giragonsas, se 'n va á trobar la carena d' Ordal.

A cosa d' unas duas horas de Molins de Rey, s' asseu á dreta y esquerra de la carretera lo poble de Cervelló, rodejat per Nort y Mitjdia d' elevats cimals en que hi creixen los pins ab la vinya y 'ls olivers. Entre 'ls del Sud domina 'l puig ahont torrejaba ahir, y avuy mostra sas rónegas parets, lo castell senyorial de la famosa casa que doná nom al poble. Al pujarhi nosaltres, la pluja acabava de refrescar aquella naturalesa ja de sí viva y esplendent. Descendirem primer desde la carretera al fons de la vall; lo sol sortia per entre 'ls esqueixos de la nuvolada, y tota la vegetació respirava sos raigs vivificants, després d' haver-se abeurat en las espessas gotas de la pluja; las ayguas del torrent que anguileja per la vall, queyan remorejants en petita cascata en un gorch format per la roca, ahont las granotas deixavan sentir sas rondinayras cantadas.

Més enllá del torrent prenguerem lo camí que costreja la montanya per entre quadros d' hortalissa, y prompte se'ns presentá aquella ab formas las més capritxosas: rocas de

sauló roig cobertas d'atapahidas molsas, formavan com muradas naturals inaccessibles, per quals escletxas se mostravan las capsaladas dels pins que bramulavan ab lo vent. A mitja pujada l' espectacle fou més pintoresch: un revol de la montanya nos presentá de sobte, en primer lloch, una preciosa creu de terme de las més bonicas que 's troban á Catalunya; y 'ns deixá veure més enllá, enlayrada sobre una de las singlaras, la iglesia románica de Cervelló, d' ahont sortia la gent del poble ab sos variats trajos, formant lo quadro més pintoresch que imaginar-se puga. La iglesia, sentada sobre 'l rocam, presenta una interessant perspectiva absidal, y conté recorts de molta antiguetat, com las sepulturas obertas en la roca, qual edat encar es del domini de la crítica històrica.

Després de visitada aquélla, detingudament, aixís com la Rectoria ahont se 'ns mostraren algunas interessants joyas arqueològicas, tornárem á Cervelló muntant á la tartana pera continuar nostre viatge á Vallirana. Aquest poble, de moderna existencia, res ofereix de particular al observador, com no sia son típic y grandió hostal que transporta al que hi para, al temps en que las diligencias eran lo més important medi de comunicació entre las poblacions principals.

A la tarde, part dels expedicionaris sortiren de Vallirana pera anar á Sant Pons; seguint los altres la carretera fins al pont del Lladoner, ahont deviam trobarnos. Vaig ser jo dels primers, y á fe que no'm dolgué gens, puix l' aspecte del camí que atravessarem y la contemplació de la antiquíssima iglesia de Sant Pons, fa donar per ben esmersada la fatiga de la pujada que 's troba al empendre 'l camí del poblet:

Situat aquest al E. de Vallirana, s'hi va per una dressera que, remontant la montanya, segueix la carena y va á caurehi damunt meteix. En la vessant de la part de Vallirana domina 'l terrer de conreu especialment de vinya; mes á la banda de Sant Pons s'ofereixen en selvatge soletat atapahits alzinars y pinedas ahont se vehuen molt sovint enrunats forns de cals. La iglesia y las casas de pagés que forman lo lloch de Sant Pons están posadas al cim d' un turonet (no molt lluny del poble de Corbera, que cau més á tramuntana) enrevoltat d' altres turons que li tancan l' horizó y li donan un aspecte de trista calma. Allí alsa 'l primitiu temple románich sas parets de pedra que 'l temps ha colrat y que no ha tocat tal volta la ma del home desde 'l temps de sa fundació; d' aquell temps en que segons tradició servia de parroquia fins als cristians de la llunyana Tarragona, presa encara del poder dels alarbs. Res més fácil á la imaginació que enlayrar son vol cap á las edats passadas, á la vista d' aquell monument y del lloch ahont está situat. Allí un se troba sol ab sos recorts, perque l' art y la naturalesa abstrauen enterament d' aquest sigle d' activitat.

Al retornar de Sant Pons, tirarem per la dressera que conduheix directament á la carretera general de Valencia. Passa per entremitj d' una atapahida pineda ahont hi van las bovadas á pastorar l' herbam que hí creix. A poca distancia de la confluencia ab la carretera, se troba lo viaducte ó pont del Lladoner, construcció de principis de aquest sigle que recorda las obras romanas. Lo forman duas séries d' archs sobreposats que sostenen altres tants passadissos practicables, lo superior dels quals constitueix la carretera. Es verament un espectacle estrañy lo passar per

PONT DEL LLADONER. :

Fotografat directe d' una fotografia de D. A. Massó.

aquellas rengleras de portas que s' ofereixen en perspectiva, entre las quals s' obran los grans archs ahont ressonan las petjadas del visitant. Hi há alguna cosa d' original en aquella construcció que presenta en son interior l' aspecte d' un edifici deshabitat sense runas que 'l poetisin.

La tornada á Molins de Rey fou alegre y joyosa: ab l' entusiasme en lo cor y la cansó als llavis, desferem lo meteix camí y prenguerem lo tren que 'ns deixá á Barcelona.

ANTONI ÀULESTIA Y PIJOAN.
